

Projekt BlåljUS – Workshops

Marc Friberg

Carl-Oscar Jonson

Erik Prytz

2020

Innehåll

Bakgrund/introduktion	2
Metod	2
Beskrivning av teman	2
Övningar	3
Resultat	8
Avslutning	12

Bakgrund/introduktion

Inom projekt "Blåljusaktörer i utbildningssamverkan" genomfördes en kunskapsöversikt av utbildning och träning relaterat till blåljusaktörer ("Nuvarande forskningsläge för träning"). Denna kunskapsöversikt inhämtade forskning och evidens kring hur utbildningar och övningar kan beskrivas, vad som leder till framgångsrikt lärande och vilka utmaningar som finns för att implementera en utbildningssamverkan mellan blåljusaktörer. Resultaten från denna kunskapsöversikt följdes av workshops där resultaten presenterades och bearbetades i dialog med erfarna utbildare och instruktörer från målgrupperna. Syfte var att skapa en dialog mellan forskning och praktiskt erfarenhet för att bedöma tillämpbarhet och relevans av den evidens som hade kartlagts i kunskapsöversikten. Resultaten från denna dialog informerade fortsatt arbete med att utveckla utbildningskoncept och förvaltning av projekt BlåljUS resultat. Denna rapport sammanfattar detta arbete.

Metod

Innan genomförandet av de fullskaliga workshoparna genomfördes en pilotworkshop för att kontrollera och validera att upplägget och innehållet i workshoparna fungerade – i termer av tidsåtgång, sammansättning av workshopdeltagare (rätt målgrupp), teknik och omfattning – för att kunna modifiera workshoparna därefter. Anteckningar ifrån pilotworkshopen sammanställdes och analyserades i efterhand, och lämpliga åtgärder vidtogs.

Samtliga workshops följde genomgående samma upplägg. Uppskattad tidsåtgång för varje workshop var cirka en hel arbetsdag. Innehållet för workshoparna var presentation och introduktion av deltagarna och projekt Blåljus; genomgång, presentation och övningar indelat i fyra stycken framtagna teman: det gemensamma språket, planering av utbildning/övning, hinder och framgångsfaktorer och framtiden; och till sist avslutning av workshopen.

Varje workshop inleddes med en presentationsrunda för samtliga närvarande, workshopledare samt deltagare, gällande namn, befattning, tillhörande organisation och arbetsområde. Sedan gavs deltagarna en genomgång av workshopens upplägg och utrymme för eventuella frågor gavs. Därefter introducerades projekt BlåljUS där man förklarade det övergripande syftet med hela projektet och mer specifikt vad syftet var med att genomföra workshops mellan forskare och blåljusaktörer. De aspekter som emfaserades var att syftet med projekt BlåljUS är att: utveckla en pedagogisk plattform som möter krav inom risk- och förebyggandeområdet, utveckla och validera nya utbildningsätt, och aktörssamverkan i utbildning, allt för att skapa bättre förutsättningar för en starkare operativ förmåga. De närvarande forskare och lärare ifrån Katastrofmedicinskt Centrum i Linköping förklarade även att syftet med workshopen var ett ömsesidigt utbyte mellan forskare och praktiker där fokus ska ligga på det metodmässiga, praktiska, pedagogiska aspekterna av blåljussamverkan i utbildning.

Workshoparna genomfördes i Sverige (Revinge, Norrköping, Umeå) och Italien (med deltagare från Nordamerika, Europa, Afrika och Asien) och representanter från Hälso- och sjukvård, Räddningstjänst och Polis.

Beskrivning av teman

Från kunskapsöversikten och tidigare arbete kring framtida utmaningar genomfört inom ramen för Centrum för Forskning inom respons- och Räddningssystem vid Linköpings universitet, extraherades fem olika teman.

Nedan kommer en lista med en beskrivning av varje tema med associerade frågor som kan tänkas förklara vad för typ av frågor som varje tema ämnar till att kunna besvaras under workshoparna.

Tema 1: Grundläggande begrepp – ”Gemensamt språk”

Idag används många olika begrepp för att beskriva olika typer av utbildning, övning och träning. Menar vi alla samma sak när vi talar om ”fullskaleövning”, ”table top” eller ”mikroövning”? Inom det här temat presenterar vi först begrepp från forskningen och myndigheter. Sedan diskuterar vilka begrepp ni använder och skillnader och likheter.

Tema 2: Processen för att planera en utbildning

Vad är viktigt för er när ni planerar en utbildning? Hur påverkar deltagarnas bakgrund, utbildningens syfte och organisationens behov utbildningens upplägg? Under detta tema diskuterar vi tillsammans olika tillvägagångssätt för att utforma utbildningar.

Tema 3: Fördelar och nackdelar med olika typer av övningar

När behövs hög realism i en övning? Vad är realism i en övning? Är ny teknik som virtual reality enbart positivt för träning av insatspersonal? Vi presenterar kort vad forskningen säger om detta, följt av gemensam diskussion.

Tema 4: Hinder och framgångsfaktorer

Vilka problem stöter ni ofta på när ni planerar för utbildningar och övningar? Hur arbetar ni med att komma runt dessa? Hur skapar man en framgångsrik övning?

Tema 5: Träning och övning i framtiden

Hur tror ni att ni kommer bedriva utbildningar och övningar i framtiden? Vad ser ni för framtida utmaningar som blåjusaktörer behöver bli bättre förberedda på?

Övningar

För att resonera kring de fem temana togs sex olika typer av workshopövningar fram som var utformade för att fånga upp workshopdeltagarnas tankar och erfarenheter. Varje övning anknöt till ett eller flera teman. Nedan följer en beskrivning av varje övning och hur den gick till. Se även Tabell 1 för hur de olika övningarna var kopplade till varje tema. Inför varje övning höll workshopledarna en kort genomgång om varje tema för att lyfta fram och poängtera vilka aspekter ur deltagarnas arbeten som övningen syftade till att handla om. Just för att diskussionerna skulle vara relevanta och inom ramarna för projekt Blåjus.

Övning**Tema**

Diskussionsövning om begrepp	1. Grundläggande begrepp – ”Gemensamt språk”
Brainstorming - Sortera bilder	1. Grundläggande begrepp – ”Gemensamt språk”
Diskussionsövning kring faktorer som påverkar en utbildning	2. Processen för att planera en utbildning
Diskussion kring typer av övningar	3. Fördelar och nackdelar med olika typer av övningar
Diskussion kring hinder och framgångsfaktorer (kopplat till Övning 4)	4. Hinder och framgångsfaktorer
Gruppdiskussion kring hur utbildning och övning ska ske i framtiden	5. Träning och övning i framtiden

Tabell 1. Övning och korresponderande tema.

Övning 1 – Diskussionsövning om begrepp

Med anknytning till Tema 1 förklarade workshopledarna för deltagarna att målet med projekt BlåljUS är att skapa en pedagogisk plattform, som ska möta krav inom risk- och förebyggandeområdet (R/F), för blåljussamverkan i utbildning, och första steget för att skapa en sådan plattform är användandet av ett gemensamt språk hos de olika aktörerna. Målet med övningen var att utforska och synliggöra hur de olika aktörerna resonerar kring R/F inom sin organisation, och se om det finns lik- och olikheter mellan organisationerna, för att på så sätt i nästa steg kunna skapa en gemensambegreppsmodell. Nedan följer de frågor som deltagarna fick diskutera under övningen:

1. Vad är R/F för er?
2. Hur arbetar ni med R/F?
3. Hur undervisar ni i R/F?
4. Vad är gemensamt för alla blåljusverksamheter när det gäller R/F?

Deltagarnas tankar antecknades och sammanställdes sedan av workshopledarna.

Övning 2 – Brainstorming - Sortera bilder

Liksom övning 1 syftade övning 2 synliggöra begreppsanvändning inom respektive organisation. En del av arbetet med att ta fram ett gemensamt språk mellan organisationerna är titta på språkanvändningen kring övningar som sker i samverkan under utbildning. Vad kallas olika typer övningar och vilka ord är förknippade med övningarna?

Under övningen fick deltagarna ett antal utskrivna bilder tagna på olika typer av övnings- och träningsformer. Deltagarna fick sedan i uppgift att sortera bilderna efter vad för övningstyp de ansåg att bilderna illustrerade genom att skriva ned, på post-it lappar, vad de skulle kalla övningen och vilka ord som de associerar med den typen av övning; dels ord som beskriver övningen i sig, men och ord

som används för att beskriva olika komponenter i övningen. Deltagarna fick sedan fästa post-it lapparna på den bild de tyckte överensstämde med deras beskrivning (se Bild 1 för exempel).

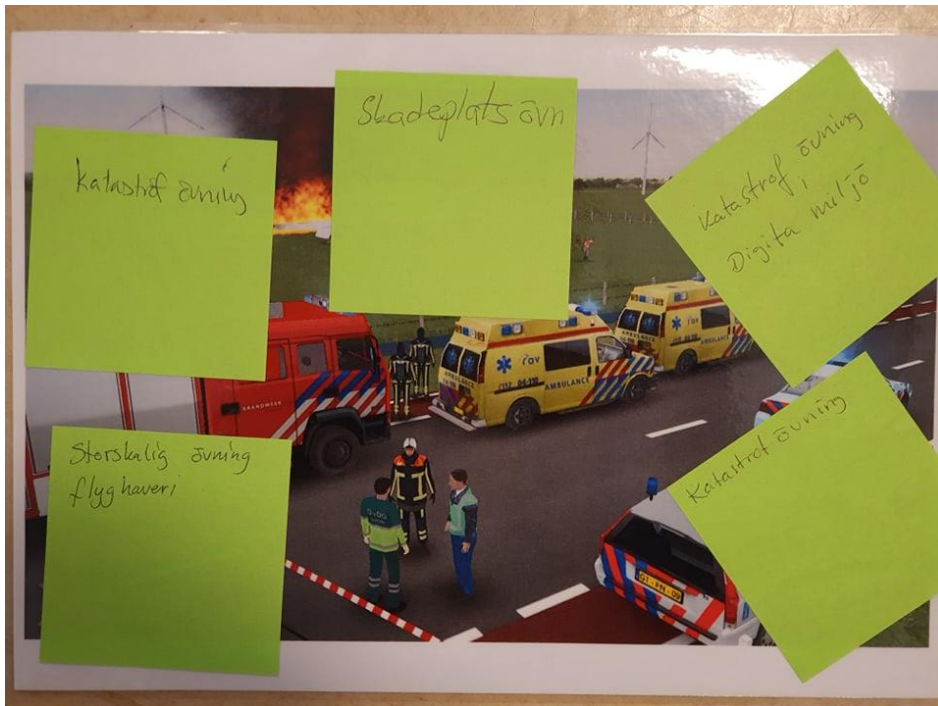

Bild 1. Exempel på bild med påklitrade post-it lappar från Övning 2.

Övning 3 – Diskussionsövning kring faktorer som påverkar en utbildning

Inför övningen introducerade workshopledarna deltagarna för det generella forskningsmässiga perspektivet på inlärning och utbildning, och introducerad en rad koncept som är viktiga vid planerandet av en utbildning. Därefter visades ett diagram (se bild X) på faktorer som kan ha inverkan på utfallet av en utbildning, som bör iaktas vid planerandet av en utbildning, och deltagarna fick direktivet att:

- utifrån sin roll i sin organisation,
- välj en faktor och resonera och exemplifiera aktiviteter som kan bidra till ett positivt övnings- och utbildningsutfall.

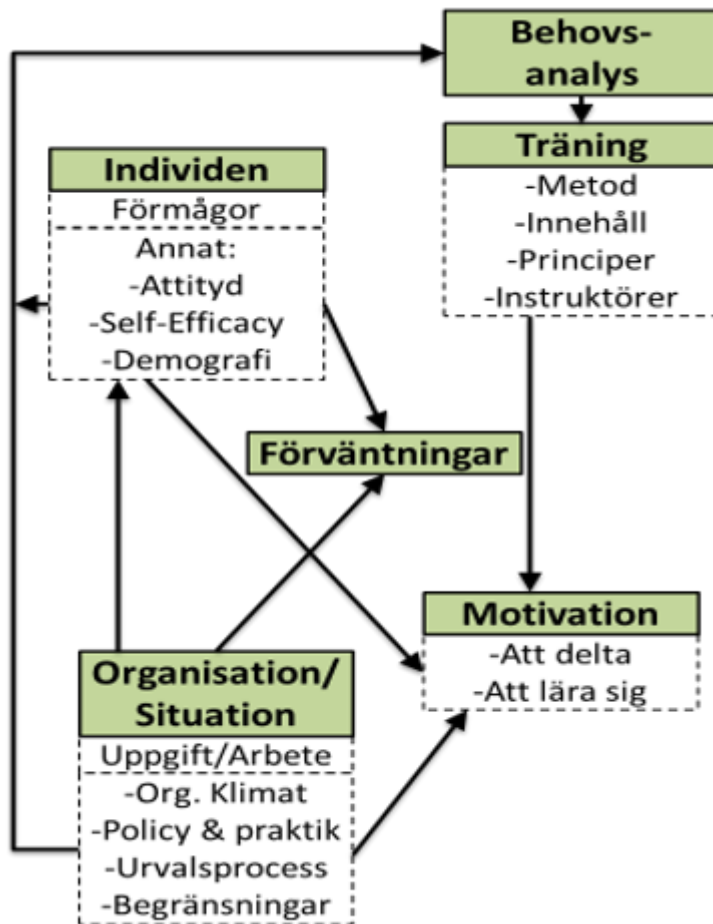

Bild 2. Diagram med faktorer som deltagarna fick diskutera under Övning 3.

Övning 4-5 – Diskussion kring typer av övningar och hinder och framgångsfaktorer

Övning 4 och 5 genomfördes parallellt med varandra då tema 3 och 4 är starkt sammankopplade. Liksom för övning 3 inledde workshopledarna med att berätta om forskningsperspektivet på simuleringsbaserad träning; vad det är för något och en förklaring på några av de mest centrala begreppen inom forskningsfältet. Därefter fick deltagarna gruppvis uppgiften att:

1. Välj ut några "typiska" övningsmetoder/miljöer (1.1-1.4 är exempel på övningsmetoder/miljöer)
 - 1.1. Fullskaleövning?
 - 1.2. Virtual Reality?
 - 1.3. Table-top övning?
 - 1.4. Andra?

Och utifrån de valda övningsmetoderna/miljöerna besvara frågorna:

2. Vilka kunskaper/färdigheter passar dessa för? (Alltså vilka *lärandemål* de relaterar till)
3. Vilka potentiella hinder och/eller framgångsfaktorer finns det med dessa övningsmetoder?

Deltagarna fick sedan i helgrupp fylla i en matris (se Tabell 2) med negativa och positiva aspekter för varje vald övningsmetod/miljö.

	Lärandemål		Hinder & Framgångsfaktorer	
	+	-	+	-

Tabell 2. Matris för negativa och positiva aspekter med olika typer av övningsmetoder som deltagarna fick fylla i under övning 4 och 5.

Övning 6 – Gruppdiskussion kring hur utbildning och övning ska ske i framtiden

Som avslutning på workshopen berättade workshopledarna om tidigare studier om hur beredskapssamordnare, poliser och räddningstjänst ser på potentiella risker och hot mot samhällsbilden; dels hur det ser ut i dagsläget, men och också hur det kan komma att se ut i framtiden. Aspekter som belystes var hur dagens skadeplats ser ut, vad är de vanligaste larmen som aktörerna åker ut på, vilka övergripande utmaningarna finns det för samhällsskydd och beredskap, och vad skulle ett ”worst case scenario” innebära, allt inom respektive organisation.

Deltagarnas avslutande uppgift var att ställa en prognos för hur utvecklingen kan ske inom ett antal områden, och utifrån prognosen diskutera vad man bör lära ut och träna på, hur övningar (så som de ser ut idag) kommer att påverkas och hur övningar i framtiden kommer att se ut. Deltagarna fick i helgrupp fylla i en matris på en whiteboardtavla (se Tabell 3) och utrymme gavs för att komplettera varandras svar.

Utveckling	Vad behöver man lära ut?	Hur påverkas övningar idag?	Hur påverkas övningar i framtiden?

Tabell 3. Matris som deltagarna fick fylla i under Övning 6.

Resultat

Resultaten från övningarna summerades efter varje genomförd workshop utöver de noteringar workshopledarna gjorde för att informera fortsatt arbete i projektet.

Övning 1

Ifrån övning 1 samlades det in erfarenheter ifrån representanter inom räddningstjänst, polisen och ambulanssjukvården; den bilden som gavs var att arbetet inom risk- och förebyggandeområdet (R/F) är präglad av respektive aktörs primära roll och i operativa fall, vad för typ av insats det handlar om. R/F-arbete inom räddningstjänsten kan exempelvis handla om att göra riskanalyser av vad som finns i en kommun, medan polisen arbete kan handla om brottsförebyggande åtgärder, dels på lokal och regional nivå, men även nationell och internationell nivå. Inom ambulanssjukvården har man inga direkta uppdrag på samhällig nivå utan där ser man kanske över risker i de privata hemmen och arbetar utifrån det perspektivet.

Ur ett utbildnings- och samverkansperspektiv arbetar alla aktörer dels med det egna perspektivet; vid exempelvis en insats så gör alla aktörer en egen riskbedömning, ur ett organisatoriskt perspektiv – alltså utifrån vad man har för kompetenser inom organisationen/gruppen – oavsett vilka som är först på plats. Men, ur ett samverkansperspektiv på plats så görs sådana inventeringar i samförstånd med varandra, och varje aktör kan ta med de andra aktörernas roller och kompetenser i sina riskbedömningar. Enskilda risker kan sedan tillfalla enskilda aktörer, exempelvis att räddningstjänsten säkrar en brinnande buss.

För att främja samverkan mellan aktörerna jobbar alla aktörer utifrån perspektivet att alla har ett gemensamt ansvar, och att en enskild aktör inte har ensamrätt över exempelvis en olycksplats. Det kräver att aktörerna utbyter erfarenheter med varandra och har förståelse för varandras kompetens, vilket åstadkoms genom gemensamma övningar av olika omfattningar, där man tränar med varandra

utifrån ett samverkansperspektiv. Det problematiska med att jämföra arbete inom R/F mellan aktörerna är att det är svårt att diskutera samverkan i generella termer; varje yrkeskår arbetar brett utifrån olika aspekter – så som olika styrdokument – och det kan därför bli svårt att diskutera samverkan som om det vore en sak. Den gemensamma uppfattningen är att vad samverkan innebär, beror på vilken nivå man pratar om (organisatorisk, ekonomisk, operativ etc.), och detta gäller för samtliga aktörer.

Övning 2

Under övning 2 fick deltagarna titta på bilder på olika övningstyper och klassificera och namnge vad för typ av övning bilden illustrerade, reflektera vilka begrepp som associerades med övningstyperna. Tankar som väcktes under denna övning var till exempel det problematiska med att sätta ett övergripande namn på en bild (övningstyp). Alla typer av övningar kan i grund och botten benämnas som simulationsövningar, men beroende på vad övning har för syfte ville deltagarna namnge övningstypen olika. Som exemplet på bilden nedan (Bild 3) har övningen namngetts som: katastrofövning, övning flygolycka, praktisk övning och samverkansövning. Även om alla deltagare i det här fallet är överens om att alla alternativ i någon mån är en korrekt beskrivning av bilden så måste man i praktiken vara överens om vilket alternativ som ska användas när man planerar inför eller ska utföra en övning för att missförstånd inte ska uppstå mellan aktörerna.

Det uppstod diskussioner på detaljnivå om exempelvis begrepp så som markörer och figuranter som kan användas under "realistiska" övningar. Inom polisen menade man till exempel att en markör enbart har en skada, medan en figurant är en person med skada. En sådan patient kan alltså vara "mer än en skada" (ett vittne eller brottsoffer till exempel), och beroende på vad övningen ska spegla så ändras användningen av begreppen.

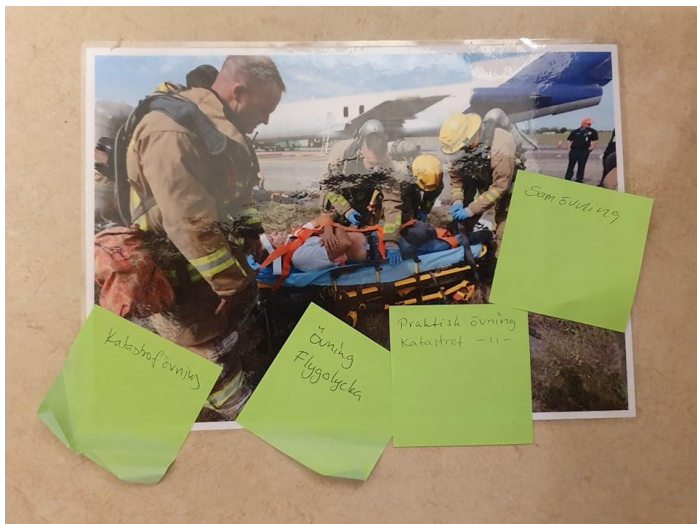

Bild 3. Exempel på resultat från Övning 2.

Övning 3

Under Övning 3 fick deltagarna reflektera över faktorer som kan avgöra utfallet för en övning. Faktorer som diskuterades var: motivation, det organisatoriska klimatet/kontexten, individen och träning se (Bild 2).

Sett utifrån individens perspektiv så var konsensus att övningar bland annat ska främja och tillåta öppenhet (för kritik och feedback), tolerans för fel och misstag, bara engagerande och inbjuda till en överlag god övningsmiljö (fysiskt och psykiskt). Något som deltagarna ansåg vara viktigt för att motivera individen var att det finns tydliga mål med uppgiften (se mer nedan), så att individen vet vad som förväntas av hen, övningarna behöver alltså även vara transparenta.

Relaterat till den enskilda individens perspektiv på övningar så har vi organisationen. För att en samverkansövning ska kunna ske krävs det att alla aktörer träffas tillsammans för att planera; faktorer som då behöver ses över är exempelvis: gemensamma (tydliga) mål med övningen – vilket ansågs vara högst prioriterat –, eventuella tidsmässiga och ekonomiska begränsningar, lönsamhetsanalys och förhållningssätt till policyers inom respektive organisation. Det uttrycktes bland deltagarna att under samverkansövningarna, så som det ser ut idag, finns risk för att instruktörerna ”kör sitt eget race”, vilket kan bero på att det inte finns någon gemensam utbildningsplattform, med andra ord: aktörerna har för dålig kunskap om varandras verksamheter för att kunna genomföra en samverkansövning som man i efterhand analysera om vad som gick bra eller mindre bra.

Övning 4-5

Under Övning 4 och 5 valde deltagarna ett antal övningsmetoder och diskuterade (o)lämpligheter med dessa sett utifrån vilka lärandemål man har med metoden. Exempel på metoder som diskuterades var: fullskaleövningar, table top-övningar, övningsdockor, samverkansövningar, distansövningar och scenarioövningar.

Fullskaleövning ansågs vara bra för att öva team work och aktörssamverkan, det ger utrymme för att öva på komplexa situationer i realtid i verklighetstroga miljöer vilket är bra ur ett psykologiskt perspektiv, och det blir möjligt att testa teorier i verkligheten (om det egna organisatoriska systemet till exempel). Den stora nackdelen är att det är tidskrävande, kan vara dyrt rent ekonomiskt, och binder upp många personer samtidigt. Fullskaleövningar kräver att allting är välplanerat på förhand i och med att man vanligtvis inte kan avbryta sådana övningar mitt i, och att man då enbart har ett tillfälle på sig. Om ett moment i övningen går fel riskerar resten av övningen att bli lidande.

Till skillnad från fullskaleövningar ansåg man istället att Table top-övningar lämpade sig för att öva på mindre specifika moment där man kan reproducera övningarna flera gånger i snabb takt, oftast på övningar som är av mer ledningskaraktär. Nackdelen blir då att man missar vissa rent kliniska aspekter, så som patientkontakt och hur man rent fysiskt ska agera vid en insats.

Övningsdockor ansågs, framförallt för ambulanspersonal, som ett bra sätt att öva kliniska kunskaper på, där det snabbt och enkelt går att genomföra samma övning flera gånger med små modifikationer där i mellan, vilket också är billigare än större övningar. Nackdelen är istället att visa andra aspekter försvinner, så som samverkan på ledningsnivå.

Distansövningar öppnar upp möjligheten för att kunna genomföra övningar där aktörerna inte fysiskt befinner sig med varandra och man kan öva med större grupper, vilket ur en ekonomisk synvinkel är positiv. En del teoretiska aspekter går att öva med hjälp av distansövningar; men liksom med table top-övningar riskerar man att missa vissa praktiska moment och det krävs eventuell teknisk kunskap för att få det att fungera felfritt.

I likhet med fullskaleövningar så ansåg deltagarna att man med scenarioövningar kan öva beslutsfattande och taktik och omsätta tidigare (ibland teoretisk) kunskap till praktik. Under sådana övningar kan träna på olika roller inom organisationen likväl som att det ger utrymme för att sätta sin

egna roll i ett större sammanhang. Nackdelen är som tidigare nämnt gällande fullskaleövningar att tidsbrist kan vara ett stort problem, och man ges ibland bara en chans för att genomföra en lyckad övning.

Övningsmetoden samverkansövning togs upp och diskuterades, och tillskillnad från övriga övningsmetoder ansåg man att under en samverkansövning ska/bör övningens mål vara just samverkan (även om andra aspekter också övas). Deltagarna menade på att under en samverkansövning så kommer man dit med kunskap om sin egen organisation och att man där ges utrymme till se ett sammanhang mellan sig själv och andra aktörer, för att på så sätt skapa en klarare bild av sitt egna arbete.

Övning 6

Under den sista övningen så ombads deltagarna att lista ett antal områden som kan komma att förändras i framtiden (som skapar nya krav på aktörerna) och därefter diskutera hur övningar inom respektive område ser ut idag och hur övningar kan komma eller ska se ut i framtiden. Områden som listades var bland annat: ny teknik, terror och pågående dödligt våld (PDV), civilt försvar, övningskultur, oväntade händelser och klimatförändringar.

Även om ny teknik ansågs vara ett eventuellt framtida problemområde var det svårt för deltagarna att specificera exakt hur man ska tackla problemet. Det ansågs vara beroende på inom vilket tidsperspektiv man tittade på problemet, och att det är svårt att predicera vilka nya tekniker som kan komma att uppstå i framtiden. Det ställer då krav på att de som bedriver utbildningsarbetet har koll på nya tekniker och hur dessa kan komma att ställa nya krav på blåljusaktörerna.

Terror, PDV och det civila försvaret togs upp som områden där det idag finns en brist på övningar som täcker det behov som redan finns och kommer att finnas i framtiden. Gällande terror och PDV så gäller det för aktörerna att skapa en medvetenhet att situationer med flera skadade personer kan uppstå, och att det eventuellt kan behöva utbildas samverkansbefäl, alltså personer som är utbildade att hantera händelser när flera aktörer *behöver* arbeta tillsammans. Relaterat till detta är området "oväntade händelser" som listades. Under utbildningar och övningar bör man inkludera "övertäckningsmoment" så att en student (eller redan yrkesverksam individ) utsätts för oväntade händelser, och därefter lär studenten att känna igen mönster i situationer där något oväntat kan inträffa.

Området övningskultur diskuterades och det huvudsakliga som diskuterades var man behöver lära ut en gemensam struktur för hur lärande genom övning sker. Man behöver en struktur för hur man genomför övningar på bästa sätt men också hur man utvärderar en övning som att lärdomarna ifrån en övning lyfts fram inför framtiden.

Resultat – Sammanfattning

Under Övning 1 så diskuterade deltagarna aspekter inom risk- och förbyggandeområdet. Diskussionen mynnade huvudsakligen ut i att begreppet samverkan är komplicerat att diskutera i generella termer då ordet samverkan kan få olika innebörd beroende på vilken nivå av samverkan man pratar om.

Övning 2 kastade sken på det faktum att begrepps användning är beroende av mål och syfte med en övning. Är det primära syftet med en övning aktörssamverkan kan begreppet samverkansövning

användas, men i och med att en övning alltid innehåller flera olika moment, exempelvis kan det också vara en ledningsövning, så behöver andra termer *också* användas när man beskriver en övning.

Faktorer som påverkar utfallet av en övning diskuterades under Övning 3. Det som uttrycktes under diskussionen var främst att för en lyckad samverkansövning det krävs att alla aktörer är med under planeringen av övningarna och att det finns en tydlig målbild och/eller syfte med varje samverkansövning. Det kräver också att sker ett informationsutbyte mellan aktörerna, så att varje enskild aktörer har kunskap om de andra aktörernas kompetenser och resurser.

Under övning 4 och 5 diskuterades för- och nackdelar med olika typer övningsmetoder. Ett antal för- och nackdelar belyste aspekter som var relevanta ur ett samverkansperspektiv. Exempelvis så ansågs många övningsmetoder vara lämpliga för samverkansutbildning överlag på en viss nivå (kanske organisatorisk), men istället blev rent praktiska moment uteslutna istället.

Den sista övningen, 6, behandlade framtida problemområden hur man ska tackla dessa utifrån ett utbildningsperspektiv. Deltagarna belyste vissa brister med dagens utbildningar (om exempelvis terrorhot och civilt försvar) där förslag gavs på hur man kan utbilda för detta. Inom andra områden var det dock svårare att förutspå potentiella problem. Som med ny teknik till exempel. Man vet att det kommer uppstå problem i och med att ny teknik införs i samhället, man vet däremot inte vilka dessa problem är i och med att tekniken inte finns.

Avslutning

Resultaten från workshoppen vittnar om att det inom blåjusaktörerna förekommer många olika perspektiv på risk- förebyggande arbete samt hur utbildningssamverkan kan gestalta sig. Workshopdeltagarna vittnar om ett behov av större samsyn inom området och en potentiell nytta med gemensamma plattformar och metoder för utbildningar. Detta skulle kunna ta sig uttryck i gemensamma instruktörsutbildningar, övningsterminologi och utökat samarbete och utbyte i de utbildningsmoment och aktiviteter som ska främja samverkan.